

# Co dělá učitel, který formativně přistupuje k výuce?

strategie	Co dělá učitel?
<p><b>Podmínky, které považujeme za nezbytné pro formativní přístup k učení</b> "Susan Kovaliková říká, že mnohé školské reformy, které spolklly spousty peněz a jejichž výsledky jsou více než hubené, selhaly vlastně proto, že nikdy neopustily pojetí výuky založené na jednotlivých předmětech a předávání znalostí, které patří spíš včerejšku než zítřku, a také nikdy neopustily způsob výuky, který odporuje zásadám, podle nichž se učí lidský mozek."</p>	vytváří a pečuje o bezpečné prostředí - vytváří atmosféru důvěry ve třídě - jak mezi dětmi navzájem, tak mezi učitelem a dětmi
	volí smysluplný obsah výuky - promýšlí a připravuje obsah výuky tak, aby byl obsah přiměřený věku a pro děti plně pochopitelný
	uplatňuje možnost výběru- nabízí výběr alternativních možností, z nichž si dítě vybírá, aby se mohlo učit pro něj nejpřirozenějším způsobem
	pro učení poskytuje přiměřený čas - na výuku rezervuje tolik času, kolik je potřeba, přizpůsobuje čas tomu, co učí
	připravuje podnětné prostředí - vytváří prostředí, které je v co největší míře odrazem skutečného světa, připravuje různé podněty, zážitky a zkušenosti, na kterých staví učení dětí
	podporuje spolupráci při učení - plánuje takové úkoly, aby její skupina mohla vyřešit dělbou práce a skutečnou spoluprací
	poskytuje okamžitou zpětnou vazbu - poskytuje okamžitou zpětnou vazbu, uspořádává učení tak, aby obsahovalo zpětnou vazbu už samo o sobě
umožňuje dětem dosáhnout dokonalého zvládnutí - vede učení u každého dítěte dovést až na úroveň "mistrovství" – na úroveň, kdy dítě dokáže naučenou znalost či dovednost použít ve skutečném životě. Každé dítě dokonale zvládne jiné množství látky.	

<p><b>Cíle</b> „Ten nejpomalejší, který neztratil z očí cíl, jde stále ještě rychleji, než ten, který bloudí bez cíle“ <i>Gotthold Ephraim Lessing</i></p>	stanovuje cíle v zóně nejbližšího vývoje žáků - ví, kde se jednotliví žáci nachází a vytváří různě náročné cíle atraktivní pro různě zdatné žáky
	vyjasňuje cíle společně se žáky - ptá se, jakým způsobem jim rozumí
	k cílům formuluje (se žáky) kritéria úspěšné práce
	vrací se se žáky k cílům a reflektuje jejich naplnění - k reflexi cílů využívá různé reflektivní nástroje a techniky
<p><b>Práce s důkazy o učení</b> "Abychom byli dobrými učiteli, musíme zjišťovat, co naši žáci vědí. Žáci se totiž ne vždy naučí to, co je učíme. Z toho důvodu je pro kvalitní učení zásadní, abychom se přesvědčovali o tom, co naši žáci skutečně znají." <i>Dylan Wiliam</i></p>	plánuje výuku v pořadí cíl - důkazy - aktivity
	pozoruje žáky při učení, zaznamenává si podněty, posuny...se záměrem využít je pro další učení žáků
	učitel vytváří prostor pro třídní diskuse nad výstupy žáků
	pokládá otázky k učení se - otázky k cílům, procesu i výstupům učení
<p><b>Zpětná vazba</b> "Norbert Wiener (zkladatel kybernetiky) prý přirovnal zpětnou vazbu ke slepecké holi, která dává slepci informaci o jeho pohybu a ovlivňuje tak jeho pohyb další."</p>	společně se žáky reflektuje jejich posun v učení (se)
	průběžně poskytuje zpětnou vazbu, která žákům individuálně umožňuje posouvat se v učení vpřed, sleduje její dopad na učení, chování, postoje žáků
	zvědomuje a oceňuje pokroky žáků, společně se žáky hledá místa pro další zlepšení
	nastavuje chybování jako jako běžnou součást procesu učení a s chybami otevřeně pracuje
	společně se žáky pátrá po příčinách chyb a s ohledem na zjištěnou příčinu nastavují další strategii učení

<b>Vzájemné učení</b> "Učením jiných se nejvíce učíme sami."	připravuje kooperativní úkoly a situace, ve kterých se mohou žáci od sebe navzájem učit
	prozkoumává společně se žáky techniky poskytování zpětné vazby
	posiluje vztahy a sociální soudržnost mezi žáky - vytváří prostor pro rozvoj jednotlivých sociálních dovedností, aby učení probíhalo v bezpečném prostředí, žáci si vzájemně pomáhají, protože jim na sobě záleží
<b>Převzetí zodpovědnosti za vlastní učení</b> "Nezáleží na tom, kolik se toho žáci ve škole skutečně naučí, protože když pak ze školy odejdou a jejich "touha" po znalostech uhasne, je to jako bychom selhali a své poslání nesplnili."	společně se žáky hledá odpovědi na otázky: Kam směřuji? Jak mi to jde? Co bude následovat? - vede žáky k sebehodnocení vůči stanoveným cílům, pomáhá žákům zvědomit, jak postupují při svém učení
	vytváří příležitosti k samostatnému učení dětí - připravuje výzvy pro žáky a skupiny žáků
	dává možnost výběru - učitel vytváří nabídku tak, aby odrážela různé učební styly, vytváří nabídku metod, které lze při učení využívat, respektuje, že žáci pracují na úlohách, které si sami vybrali, protože souvisí s jejich strategií jak dojít k cíli, něco nového se naučit
	učitel bere žáka jako rovnocenného partnera v procesu učení - učitel v sobě musí najít důvěru v práci a odpovědnost dětí a odstoupit tak od neustálých „kontrol“